

Friluftsrådets input til CISU's strategi 2026 - 2030

Friluftsrådet takker CISU for at invitere medlemmerne til denne høring og fremsender hermed vores input til strategien.

Relevans

Friluftsrådet finder generelt strategien relevant, overskuelig og velstruktureret.

Strategien er formuleret i meget generelle vendinger og termer. Det har den fordel, at strategien taler til og kan omfatte det brede udsnit af civilsamfundsorganisationer, som er medlemmer, og som CISU ønsker at støtte. Fx er det på side 2 meget bredt beskrevet, hvad CISU arbejder for:

" Vi bidrager til en verden, hvor stærke, folkelige organiseringer og fællesskaber sikrer menneskers rettigheder, fremmer global retfærdighed og bæredygtighed, og modvirker årsagerne til fattigdom og ulighed".

Og endvidere:

" CISU understøtter, at medlemsorganisationer arbejder i partnerskab med civilsamfundsorganisationer og folkelige bevægelser rundt om i verden for at skabe lokalt forankrede forandringer".

Dog finder vi, at strategien kan gøres mere relevant og specifik, fx ved at udvide analysen "Hvilken verden operer CISU i?" på side 6. Udover angreb på menneskerettigheder, klimaforandringer og indsnævring af adgang til sandfærdig information bør ulighed og mangel på ligestilling mellem kønnene nævnes som en af de faktorer, verden og især verdens fattigste og mest marginaliserede er udfordrede af, fordi ligestilling mellem kønnene er en forudsætning for, at alle mennesker har mulighed for at italesætte rettigheder, som ikke respekteres, og bidrage med løsninger til de kriser og udfordringer, de står i, dvs. realisere CISU's hensigtserklæring på side 1 ("Hvad arbejder vi for?"). Potentialet er således kønslighed og diversitet, og at alle mennesker uanset køn og alder, etnicitet, religion, socioøkonomisk og uddannelsesmæssig baggrund kan udleve deres potentiale, deltage i beslutninger, der vedrører dem og bidrage til egen og fælles udvikling. Der bør også være et større fokus på inddragelse af unge, som udgør et stigende antal af befolkningerne i de lande, vi arbejder i.

Desuden, når vi tager i betragtning, at flere lande bevæger sig i en autoritær retning, hvor der slås hårdt ned på borgere og opposition, synes vi det er mere realistisk, at " stærke, folkelige organiseringer og fællesskaber fremmer menneskers rettigheder, global retfærdighed og bæredygtighed" i stedet for sikrer (ændringsforslag i kursiv og understreget).

Rettighedsbaseret strategi

Rettigheder er nævnt to gange i strategien, og principperne deltagelse (participation), ansvarlighed (accountability), ikke-diskrimination (non-discrimination), gennemsigtighed (transparency), menneskelig værdighed (human dignity), empowerment og retsstatsprincipper (rule of law) er fraværende eller nævnt enkelte gange og mangler flere steder i strategiens argumentation. Eksempler:

Side 2: " Hvorfor er civilsamfundet vigtigt? Mennesker handler på de sager, der betyder noget for dem og deres liv".

"Sager" forekommer os upræcist og bør erstattes med "uretfærdighed, social, politisk og økonomisk ulighed, fattigdom og overtrædelser af deres rettigheder".

Side 3: "MANGFOLDIGHED OG DELTAGELSE. Vi vil sikre en bred vifte af tilgange inden for civilsamfundsarbejdet, fordi forskellige tilgange og typer af aktører er kendetegnet for velfungerende civilsamfund. Vi giver alle lige mulighed for at være med, fordi alle mennesker har noget værdifuldt at bidrage med".

Dette punkt bør styrkes, fordi rettigheder knyttet til mangfoldighed og deltagelse ofte overtrædes i de lande, vi arbejder i. Det bør være tydeligere, hvad der menes med "tilgange" og "mangfoldighed". Vi foreslår konkret i den sidste sætning: "Vi giver alle lige mulighed for at være med, fordi alle mennesker har ret til at deltage i de beslutninger, der vedrører dem, til social, politisk og økonomisk udvikling samt til at bruge deres fulde potentiale".

Side 3: " MOD OG NYTÆNKNING". Vi foreslår at tilføje "Vi går modigt ud i verden og konfronterer strukturer og systemer, der er uretfærdige, og som ikke understøtter befolkningens/menneskers rettigheder eller modarbejder deres rettigheder".

Side 3: "RESPEKT, VÆRDIGHED OG YDMYGHED". Vi foreslår følgende ændringer markeret i kursiv og understreget:

"Vi møder folk med værdighed, hvor de er, og understøtter dem i at arbejde for deres egne målsætninger og rettigheder, så vi sikrer relevans, ejerskab og bæredygtighed. Vi er ydmyge for at forandringer skabes bedst, når de er forankret i mennesker og lokalsamfunds egne visioner, idéer, målsætninger, ressourcer og muligheder.

Værdier

Vi er enige i de værdier, der nævnes på side 3, men synes, det er nødvendigt at tilføje nedenstående værdier for at udmønte strategien. Fx er " partnerskabs- og finansieringstilgange, der understøtter lokalt ledet udvikling og en mere lige deling af magt i partnerskaberne" nævnt på side 5 under " EN FRONTLØBER FOR NYTÆNKNING AF PARTNERSKABER". Hvis ikke magtdeling er en grundlæggende værdi, som CISU og alle medlemsorganisationer og deres partnere bygger på og arbejder med og for, bliver det svært at være frontløber for nytænkning af partnerskaber. Forslag:

- **Magtdeling:** Vi anerkender magt og privilegier i partnerskabet, i vores organisationer og i de samfund/lokalsamfund, hvor vores partner(e) opererer (køn, race, seksuel identitet, klasse, uddannelsesniveau), og hvordan dette kan føre til ulige magtforhold. Vi udfordrer ubalancerede magtforhold og fremmer aktivt mulighederne for mennesker fra det globale syd, især kvinder, unge og andre marginaliserede grupper, til at tage lederskab.
- **Lighed:** For at modvirke årsagerne til ulighed (side 2) må vi arbejde i ligeværdige partnerskaber, hvor vi og vores partner(e) er i dialog om fælles værdier og interesser, og hvor partnerskabet har reel værdi for begge parter og for målgrupper og samarbejdspartners, er gensidigt forpligtende, inkluderende, og hvor magten deles.
- Dette betyder blandt andet, at den førstnævnte værdi "mangfoldighed og deltagelse" må udvides, så den omfatter princippet om "Intet om os uden os", både i partnerskabet og i samarbejdet med medlemmer, borgere og lokalsamfund.
- Endeligt bør strategien nævne de globale referencer og aftaler, som vi og vores partner(e) skal bidrage til og respektere, fx FN's Verdensmål, de universelle menneskerettigheder, principper og normer i fx FN, Grand Bargain, osv.

Differentieret tilgang

Vi synes, at de tre fokusområder for strategiperioden 2026-2030 er relevante og nødvendige (En forbinder af læring og netværk, En anerkendt og synlig aktør i Danmark, En frontløber for nytænkning af partnerskaber).

Eftersom CISU's medlemmer er mangfoldige og repræsenterer et bredt udsnit af det danske civilsamfund kunne det med fordel være fremhævet under "En forbinder af læring og netværk" (side 5), at CISU vil agere som medlemsorganisation, der tager højde for medlemmernes behov og diversiteten ved at tilbyde differentierede aktiviteter, metoder, tilgange og fora for at være relevant for alle medlemmer. Det er vigtigt, at CISU's kerneydelser er efterspørgselsdrevet og afspejler de behov for støtte, som medlemmerne efterspørger, for at skabe værdi for medlemmerne og for CISU, som helhed.

Forenklede procedurer og processer

Vi er glade for, at "CISU vil udvikle på tiltag, der forenkler procedurer og processer for ansøgere" (under "En frontløber for nytænkning af partnerskaber", side 5). Dette er i overensstemmelse med den afbureaukratisering, som regeringen har taget initiativ til, således at man gør det realistisk og nemmere at være forening og frivillig.

Dette kan ligeledes bidrage til at skabe kontinuitet og undgå, at medlemmernes arbejde, initiativer og indsatser afbrydes af nye formater og retningslinjer.